Ar gyfer pobl sydd yn hunangyflogedig neu sydd wedi bod yn hunangyflogedig, yn isgontractwyr neu'n gyfarwyddwyr cwmni

Adran Gwaith a Phensiynau

Atebwch bob cwestiwn sy'n berthnasol i chi neu eich partner, os oes gennych un. Os nad ydych yn ateb bob cwestiwn, efallai bydd oedi gydag unrhyw daliad.

Mae gennym lawer o wahanol ffyrdd y gallwn gyfathrebu â chi

Os hoffech i ni gyfathrebu â chi trwy braille, Iaith Arwyddion Prydain, dolen glyw, cyfieithiadau, print bras, sain neu rywbeth arall, cysylltwch â ni. Gallwch ddod o hyd i'n manylion cyswllt trwy chwilio am y budd-dal perthnasol ar **gov.uk/cymraeg**

B16W 03/21

Rhan 1: Amdanoch chi

Cwblhewch y ffurflen hon mewn INC DU a defnyddiwch BRIFLYTHRENNAU

Oes gennych bartner sy'n byw gyda chi?
Mae partner yn golygu
- person rydych yn byw gyda hwy sy'n ŵr, gwraig neu bartner sifil i chi, neu
- person rydych yn byw gyda hwy fel petaech yn gwpl priod.

Na ☐

Oes ☐ Mae'n rhaid i chi a'ch partner, os oes gennych un, gwblhau **pob** rhan o'r ffurflen sy'n berthnasol i chi.

	Chi	Eich partner
Cyfenw neu enw teuluol		
Pob enw arall, yn llawn		
Dyddiad geni	/ /	/ /
Rhif Yswiriant Gwladol (YG) Bydd hyn yn ein helpu i ddelio â'ch cais yn gyflym. Gallwch ddod o hyd i'ch rhif YG ar eich cerdyn rhif YG, llythyrau gan Adran Gwaith a Phensiynau a slipiau cyflog.	Llythrennau Rhifau Llythyren	Llythrennau Rhifau Llythyren
Cyfeiriad Rhowch eich cyfeiriad i ni. A dywedwch wrthym beth yw cyfeiriad eich partner, os yw'n wahanol.	Cod post	Cod post
Rhif ffôn yn ystod y dydd	Cod Rhif	Cod Rhif

Rhan 2: Ynglŷn â'r busnes

	Chi	Eich partner
Ydych chi neu'ch partner yn hunangyflogedig?	Na ☐ Ydw ☐	Na ☐ Ydy ☐
Ar ba ddyddiad y gwnaethoch chi neu'ch partner ddod yn hunangyflogedig?	/ /	/ /
Ydych chi neu'ch partner yn bysgotwr cyfran?	Na ☐ Ydw ☐	Na ☐ Ydy ☐
Ydych chi neu'ch partner yn berchen ar gwch?	Na ☐ Ydw ☐	Na ☐ Ydy ☐
Beth yw eich canran chi neu ganran eich partner o'r daliad?	% Anfonwch fanylion eich incwm a'ch treuliau ar gyfer y 13 wythnos diwethaf atom.	% Anfonwch fanylion ei incwm a'ch treuliau ar gyfer y 13 wythnos diwethaf atom.
Ydych chi neu'ch partner yn cadw fferm neu dyddyn?	Na ☐ Ydw ☐	Na ☐ Ydy ☐
Ydych chi neu'ch partner wedi bod mewn cysylltiad â'r Gwasanaeth Cynghori Datblygiad Amaethyddol ynglŷn â chymorthdaliadau?	Na ☐ Do ☐ Anfonwch unrhyw fanylion am hyn atom.	Na ☐ Do ☐ Anfonwch unrhyw fanylion am hyn atom.
Pa fasnach neu fusnes rydych chi neu'ch partner yn ymwneud ag ef? Er enghraifft, siop neu fwyty.		
Enw a chyfeiriad y busnes	 Cod post	 Cod post
Pryd dechreuodd y busnes?	/ /	/ /

Rhan 2: Ynglŷn â'r busnes parhad

	Chi	Eich partner
Ydych chi neu'ch partner wedi rhoi'r gorau i fasnachu?	Na ☐ Do ☐	Na ☐ Do ☐
Dyddiad y daeth y masnachu i ben	/ /	/ /
Os ydych chi neu'ch partner wedi rhoi'r gorau i fasnachu dywedwch pam. Er enghraifft, ydych chi allan o waith dros dro neu'n sâl?		
Os ydych chi neu'ch partner wedi rhoi'r gorau i weithio oherwydd salwch dywedwch pryd rydych yn gobeithio dychwelyd i'r gwaith.	/ /	/ /
Ydych chi neu eich partner yn gyfarwyddwr cwmni?	Na ☐ Ydw ☐	Na ☐ Ydy ☐
Oes unrhyw un yn rhedeg eich busnes yn eich absenoldeb chi neu'ch partner?	Na ☐ Oes ☐	Na ☐ Oes ☐
Oes unrhyw arian wedi'i dderbyn i mewn i'r busnes ers i chi neu'ch partner weithio ddiwethaf?	Na ☐ Oes ☐	Na ☐ Oes ☐
Faint sydd wedi'i dderbyn?	£	£
Pryd cafodd ei dderbyn?	/ /	/ /
Rhestrwch unrhyw dreuliau busnes sydd wedi'i dalu allan i ennill y swm a dderbyniwyd		

Rhan 2: Ynglŷn â'r busnes parhad

	Chi	Eich partner
Ydy'r busnes yn cael ei ystyried fel busnes gweithredol gennych chi, eich bancwyr, cyfrifwyr a chredydwyr?	Na ☐ Ydy ☐	Na ☐ Ydy ☐
Oes gennych neu'ch partner ragolygon rhesymol o gael mwy o waith yn y dyfodol agos? Pryd rydych chi'n gobeithio dechrau gweithio eto?	Na ☐ Dywedwch wrthym pam yn **Rhan 5**. Oes ☐ / /	Na ☐ Dywedwch wrthym pam yn **Rhan 5**. Oes ☐ / /
Ydych chi neu'ch partner yn gobeithio ailddechrau gweithio yn y busnes pan fydd yr amodau economaidd yn gwella? Pryd rydych chi'n disgwyl i hyn ddigwydd?	Na ☐ Ydw ☐ / /	Na ☐ Ydy ☐ / /
Ydych chi neu'ch partner ar gael i weithio ac yn chwilio am waith mewn unrhyw faes arall o gyflogaeth yn ystod y toriad hwn mewn cyflogaeth? Os nad ydych ar gael ar gyfer gwaith arall neu'n chwilio am waith arall, dywedwch pam wrthym.	Na ☐ Ydw ☐	Na ☐ Ydy ☐
Ydych chi neu'ch partner yn cael eich ystytied yn hunangyflogedig gan y bobl hyn?	☐ TAW ☐ Cyllid a Thollau EM (Cyfraniadau Yswiriant Gwladol)	☐ TAW ☐ Cyllid a Thollau EM (Cyfraniadau Yswiriant Gwladol)

Rhan 2: Ynglŷn â'r busnes parhad

	Chi	Eich partner
Os yw'r busnes yn dirywio neu wedi dod i ben dros dro, ydych chi neu'ch partner yn ystyried bod hyn yn batrwm gwaith arferol?	Na ☐ Dywedwch pam isod. Ydw ☐ Dywedwch pam isod.	Na ☐ Dywedwch pam isod. Ydy ☐ Dywedwch pam isod.
Pa mor hir yw'r toriad rhwng contractau neu swyddi fel arfer?	diwrnod / wythnos / mis	diwrnod / wythnos / mis
Sawl awr yr wythnos roeddech chi neu'ch partner yn gweithio ar gyfartaledd cyn i chi wneud cais am fudd-dal?	awr yr wythnos	awr yr wythnos
Sawl awr yr wythnos ar gyfartaledd rydych chi neu'ch partner yn ei weithio'n hunangyflogedig nawr?	awr yr wythnos	awr yr wythnos
Ydych chi neu'ch partner ar hyn o bryd yn ymgymryd ag unrhyw weithgareddau mewn cysylltiad â hunangyflogaeth? Cofiwch gynnwys unrhyw amser a dreuliwyd yn • ymweld â chwsmeriaid posibl • prynu, archebu neu'n gwerthu stoc • canfasio am waith • rhoi dyfynbrisiau • teithio mewn cysylltiad â gwaith ond nid yn ôl ac ymlaen i'r gwaith • hysbysebu • goruchwylio neu reoli • ymchwilio neu'n ymarfer • glanhau • cynnal a chadw asedau cyfalaf • gwneud y cyfrifon.	Na ☐ Ydw ☐ Dywedwch wrthym am hyn isod.	Na ☐ Ydy ☐ Dywedwch wrthym am hyn isod.
Faint o amser rydych chi neu'ch partner yn treulio ar y gweithgareddau hyn?	awr yr wythnos	awr yr wythnos

Rhan 3: Ynglŷn ag asedau'r busnes

	Chi	Eich partner
Ydych chi neu'ch partner yn berchen ar unrhyw asedau busnes? Er enghraifft, eiddo, cerbydau, stoc, offer, peiriannau ac ati.	Na ☐ Ydw ☐ Rhestrwch yr asedau a'u gwerth: £ £ £ £ £ £ £ £	Na ☐ Ydy ☐ Rhestrwch yr asedau a'u gwerth: £ £ £ £ £ £ £ £
Os nad ydych chi neu'ch partner yn bwriadu dechrau masnachu eto, ydych chi'n bwriadu gwerthu asedau'r busnes? Os **Na**, dywedwch wrthym pam nad ydych yn mynd i werthu'r asedau. Gall asedau busnes effeithio ar swm y budd-dal y gallwch ei gael.	Na ☐ Dywedwch wrthym am hyn isod. Ydw ☐	Na ☐ Dywedwch wrthym am hyn isod. Ydy ☐
Pa mor hir y credwch fod angen i chi neu'ch partner werthu asedau'r busnes?	diwrnod / wythnos / mis	diwrnod / wythnos / mis

Rhan 3: Ynglŷn ag asedau'r busnes parhad

	Chi	Eich partner
Pa gamau rydych chi neu'ch partner wedi eu cymryd i werthu asedau'r busnes?		
A oes unrhyw ddyledion wedi'u diogelu yn erbyn asedau'r busnes?	Na ☐ Oes ☐	Na ☐ Oes ☐
Faint yw'r dyledion?	£	£
Ar gyfer beth mae'r dyledion?		

Rhan 4: Mwy am y busnes

	Chi	Eich partner
Oes gennych chi neu'ch partner gyfrif busnes mewn banc?	Na ☐ Oes ☐	Na ☐ Oes ☐
Faint sydd yn y cyfrif?	£	£
	Anfonwch gyfriflen oddi wrth y banc neu gyfrifydd.	Anfonwch gyfriflen oddi wrth y banc neu gyfrifydd.
A oes unrhyw arian yn ddyledus i chi neu'ch partner?	Na ☐ Oes ☐	Na ☐ Oes ☐
Faint o arian sy'n ddyledus?	£	£
Ar gyfer beth mae'r arian yn ddyledus?		
Ydy'r busnes wedi'i ymddiddymu neu yn nwylo'r derbynnydd?	Na ☐ Ydy ☐	Na ☐ Ydy ☐
Enw a chyfeiriad y cyfrifydd neu'r ymarferydd ansolfedd	Cod post	Cod post
Eu rhif ffôn	Cod Rhif	Cod Rhif
Allwn ni ofyn i'r cyfrifydd neu'r ymarferydd ansolfedd i rannu gwybodaeth am y busnes gyda ni, os oes angen gwneud hynny?	Na ☐ Gallwch ☐	Na ☐ Gallwch ☐

	Chi	Eich partner
A oes cyfrif elw a cholled ar gyfer cyfnod o 12 mis yn dod i ben o fewn y flwyddyn ddiwethaf?	Na ☐ Oes ☐ Anfonwch ef atom.	Na ☐ Oes ☐ Anfonwch ef atom.
A oes cyfrif masnachu ar gyfer cyfnod o 12 mis yn dod i ben o fewn y flwyddyn ddiwethaf?	Na ☐ Oes ☐ Anfonwch ef atom.	Na ☐ Oes ☐ Anfonwch ef atom.
A oes unrhyw fantolenni ar gyfer y flwyddyn ddiwethaf?	Na ☐ Oes ☐ Anfonwch hwy atom.	Na ☐ Oes ☐ Anfonwch hwy atom.
Oes gennych chi neu'ch partner gyfrifydd?	Na ☐ Oes ☐	Na ☐ Oes ☐
Enw a chyfeiriad y cyfrifydd	Cod post	Cod post
Eu rhif ffôn	Cod Rhif	Cod Rhif
Allwn ni ofyn i'r cyfrifydd i rannu gwybodaeth am y cyfrifon gyda ni, os bydd angen gwneud hynny?	Na ☐ Gallwch ☐	Na ☐ Gallwch ☐

Os nad oes gennych gyfrifon wedi'u paratoi efallai y bydd angen i ni gysylltu â chi eto

Rhan 5: Gwybodaeth arall

Defnyddiwch y gofod hwn i ddweud wrthym am unrhyw beth arall y credwch y gallai fod angen i ni wybod amdano.
Parhewch ar ddalen o bapur ar wahân, os bydd angen. Ond gwnewch yn siwr eich bod yn ei lofnodi ac yn ei ddyddio ac ysgrifennwch eich enw llawn, cyfeiriad a'ch rhif Yswiriant Gwladol (YG) arno.

Rhan 6: Eich datganiad

Ceisiadau ar y cyd am Lwfans Ceisio Gwaith
Os ydych wedi gwneud cais ar y cyd am Lwfans Ceisio Gwaith gall un neu'r ddau ohonoch lofnodi'r datganiad. Mae'r ddau ohonoch yn gyfrifol am y wybodaeth ar y ffurflen hon.

Trwy gyflwyno'r cais hwn rydych yn cytuno bod y wybodaeth rydych wedi'i rhoi yn gyflawn ac yn gywir; byddwch yn hysbysu newidiadau i'ch amgylchiadau ar unwaith. Os ydych yn rhoi gwybodaeth anghywir neu anghyflawn, neu os nad ydych yn hysbysu newidiadau ar unwaith, gallwch:

- cael eich erlyn
- fod angen talu cosb ariannol
- cael eich budd-dal wedi'i leihau neu ei stopio
- cael eich talu gormod a gorfod talu'r arian yn ôl

Os ydym yn talu llai i chi nag y dylem, efallai y byddwn yn talu'r arian sy'n ddyledus i chi.

Chi	Eich partner
Llofnod	Llofnod
Dyddiad / /	Dyddiad / /

Beth i’w wneud nawr

- Gwnewch yn siwr eich bod yn anfon popeth rydym wedi gofyn amdano atom gyda’r ffurflen hon. Os na allwch anfon rhywbeth rydym wedi gofyn amdano, dywedwch wrthym pam yn **Gwybodaeth arall** ar **dudalen 11**. Ond peidiwch ag oedi cyn anfon y ffurflen hon atom.
- Anfonwch y ffurflen hon yn ôl atom cyn gynted ag y gallwch. Efallai y bydd yn rhaid i ni gyfweld â chi os bydd angen mwy o wybodaeth arnom.
- Gwnewch yn siwr eich bod chi a’ch partner, os oes gennych un, wedi llofnodi a dyddio’r ffurflen hon.

Sut mae DWP yn casglu ac yn defnyddio gwybodaeth

Rydym yn trin gwybodaeth bersonol yn ofalus. Efallai y byddwn yn ei ddefnyddio at unrhyw un o’n dibenion. I ddysgu mwy am hawliau gwybodaeth a sut rydyn ni’n defnyddio gwybodaeth, ewch i **www.gov.uk/dwp/siarter-gwybodaeth-bersonol**

Pam mae DWP angen gwybodaeth bersonol a sut rydym yn ei thrin

Os ydych wedi cynnwys gwybodaeth bersonol oedolyn arall yn eich cais, dylech roi gwybod iddynt. Gallant ddod o hyd o wybodaeth o ran pam a sut mae DWP yn defnyddio gwybodaeth bersonol yn y Siarter Gwybodaeth Bersonol DWP yn **www.gov.uk/cymraeg**